MIKKELIN KAUPUNKI
Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan puhe Urpola-seuran 20-vuotisjuhlissa 18.11.2018

Hyvää päivää hyvät urpolalaiset!

Lausun Mikkelin kaupungin puolesta lämpimät onnitteluni Urpola-seuralle, joka juhlistaa tänään 20-vuotista taivaltaan. Paljon kiitoksia kutsustanne!

Tätä tilaisuutta ja puhetta varten tutustuin vuonna 2012 ilmestyneeseen *Olen Urpolasta* -teokseen, joka tarjoaa hienon läpileikkauksen kaupunginosan menneestä elämästä sekä lasten että aikuisten silmin.

Urpola ei todellakaan ole mikään urpo paikka, suonette ehkä jo kuluneen sanaleikin. Onneksenne Mikkelissä on muitakin paikannimiä, joista etenkin ulkopaikkakuntalaiset vääntävät sanaleikkejä, mutta pysytään nyt Urpolassa.

Itse asiassa, kun puhutaan Urpolasta, kyseessä on yksi arvostetuimmista alueista Mikkelissä. Luulenpa, että arvostus liittyy nimenomaan Urpolan monipuolisuuteen. Hienot ulkoilumaastot, lenkkipolut ja muut liikunta- ja urheilumahdollisuudet ovat Urpolassa ihan kaupunkikeskustan tuntumassa.

On silminnähden selvää, että Urpolassa on vahvaa yhteisöllisyyttä ja samalla myös pittoreskiä, rentoa esikaupunkielämää. On rauhaa ja hiljaisuutta, mutta ei kuitenkaan olla ihan umpimetsässä – kyllä täältä poiskin pääsee ihan yhtä helposti kuin voi tullakin. Tänne tiensä löytävät erilaiset ihmiset, jotka ihastuvat alueen tarjoamiin mahdollisuuksiin. Ja täällä huokuu historia. Tässäkin paikassa, joka Urpolan kartanona tunnetaan.

Palatakseni vielä Urpola-nimeen, useimmat paikallaolijat varmaan tietävätkin, miten nimen alkuperän voi perustella. Mitään Urpo-nimistä henkilöä ei Urpolassa asunut, tai ehkä joskus on, mutta ainakaan kukaan ei ole tullut kyseisestä asiasta tunnetuksi.

Komealta kalskahtava latinalainen sana *urbanus* tarkoittaa kaupunkilaista tai sivistynyttä henkilöä, mutta toisaalta Urpola oli ensiksi täyttä maaseutua, joten eipä alueella ollut juurikaan yhtymäkohtia italialaistyyppiseen keskiaikaiseen kaupunkiin, jota kiertelee muuri ja jonka ahtailla kujilla juoksentelee kapisia koiria. Ei, Urpola-nimen lähteenä lienee juuri se, mistä alue tunnetaan eli luonto – puhdas ja suomalainen sellainen. Lehtipuiden kukintoja nimittäin voi kutsua urvuiksi, sanan yksikkömuoto on urpu. Tätä selitystä voitaneen pitää täsmällisimpänä Urpola-nimen alkuperälle. Toki asiasta voi ja saakin olla eriäviä mielipiteitä.

Urpola oli siis pitkään osa Mikkeliä ympäröinyttä maaseutua. Nykyajan ihmisestä voi tuntua perin kummalliselta, mutta tuolloin Mikkelin torilta oli paljon pidempi matka Urpolan kartanon maille. Tosin 1800-luvulla Urpola oli kaupunkilaisten keskuudessa suosittu retkikohde. Sitä se on ollut historian saatossa myöhemminkin.

Sotavuosien jälkeen Mikkeliä kaavoitettiin uusin urakoin. Urpolaankin monen muun mikkeliläisen alueen tapaan alkoi nousta pientaloja ja kaupunginosa alkoi kasvaa. Alue ei enää ollut vanhan Urpolan kartanon, lammen, peltojen, harjujen ja unohdettujen metsiköiden saareke jossain kaukana kaupungista, vaan sinne mentiin ihan asumaan.

Urpolan asemakaavan suunnitteli Otto-Iivari Meurman, joka oli tullut tunnetuksi Viipurin kaupunginarkkitehtina. Lisääntyneen rakentamisen ja asutuksen myötä Urpolassa alkoi näkyä myös uutta liiketoimintaa kauppojen muodossa. Urpolan kaupunginosa kasvoi luontevaksi osaksi kaupunkia. Toimivan kunnallistekniikan ja lähipalveluiden lisääntymisen ansiosta asukasmäärä alkoi kasvaa. Samanlainen luonnollinen kehitys oli valloillaan ympäri Mikkeliä.

Arvoisa juhlaväki

Urpolassa elämäntyyli on aina ollut liikunnallinen. Urpolan lampi on läpi vuosikymmenten houkutellut uimareita luokseen, polut ovat saaneet lapset samoilemaan kumpuilevassa maastossa ja jalkapalloakin täällä on pelattu niin sanotusti iät ja ajat. Monen lapsen ja nuoren iloksi 60-luvun lopulla valmistui jalkapallokenttä Urpolan koulun viereen. Ja vuonna 95 kaupunki korvasi sen tekonurmikentällä, jolloin siinä pystyi pelaamaan ympäri vuoden.

Siitä alkoikin iso panostus Urpolan kehittämiseen, sillä pallokentän viereen rakennettiin jääkiekkokaukalo ja tenniskenttä. Lisäksi Urpolan kuntorata sai valaistuksen. Sittemmin myös koripalloilu ja beach volley ovat olleet mahdollisia Urpolassa. Viimeisimpänä uudistuksena alueelle on tehty skeittiparkki.

Urpolalla on siis jo pitkään ollut merkittävä rooli kaupunkilaisten liikuttajana tarjoamalla oivalliset olosuhteet. Kukapa ei olisi kuullut Urpolan legendaarisesta kympistä. Ja jalkapallon ystävät tietävät, että harjoituskausi alkaa aina Urpolassa, ja kentän putkikatsomoissa saa olla reilusti vaatetta yllä, sillä lammelta puhaltava tuuli on yleensä aika kylmä.

Läpi historian urpolalaiset lapset ja nuoret ovat saaneet innostuksensa leikeistä ja liikunnasta. Perimätiedon mukaan valitettavasti aina välillä rautatien läheisyys on heitä kiehtonut, samoin Urpolanlammen jäällä seikkailtiin, vaikkei se vielä tai enää ihan olisikaan kantanut.

Suosittuja leikkipaikkoja olivat harjut, kartanon puistikko ja lammen rannat. Kadunvarret ja pienimmätkin kentän kaltaiset tilat hyödynnettiin: leikittiin ja pelattiin piilosta ja hippaa. Kesäisin jalkapalloa. Talvisin kiekkoa ja jääpalloa. Ja tietysti hiihdettiin. Pahojakin tapoja oli, omenavarkaat piinasivat talojen pihoja ja nurkan takaa saattoi tupruta savua, kun urpolalainen nuori tutustui yskähdellen tupakan poltteluun.

Urpolassa kieltämättä huokuu tällainen 60- ja 70-lukujen nostalgia. Sen voi aistia pelkästään katsomalla rakennuksia ja miettimällä, minkälaisia perheitä täällä on joskus asunut, mitkä ovat heidän tarinansa. Miten perheen tuoreilta sämpylöiltä tuoksuva äiti kävi ruokakaupassa, miten isä lähti autollaan töihin kaupunkiin, miten lapset juoksivat komeaan Urpolan kouluun ja koulupäivän jälkeen tekemään kolttosiaan. Tässä kaupunginosassa elettiin suomalaista unelmaa. Ja eletään varmasti yhä.

Hyvät urpolalaiset, mikkeliläiset

Urpolaan kohdistuu taas paljon katseita. Toivottavasti ette koe näitä katseita tungettelevina, ettekä hätkähdä. Elämä on joskus muutosta ja muutosta myös tarvitaan.

Viime keväänä Mikkelin kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkirakenneselvityksen, joka sisältää myös uuden eteläisen aluekoulun rakentamisen. Kyseinen yhtenäiskoulu korvaa nykyisen Urpolan koulun, joka valitettavasti on monen muun kiinteistön tapaan kärsinyt sisäilmaongelmista. Uuteen aluekouluun, jonka rakentaminen aloitetaan ensi vuonna, tulee noin 800 oppilasta, joten tuo määrä tulee lisäämään huomattavasti myös liikennettä Urpolassa.

Urpolaan luodaan siis taas uutta, tuloillaan on isoja merkittäviä ratkaisuja, jotka palvelevat tulevia sukupolviamme. Mutta uskonpa, että urpolalaiset ovat siihen tottuneet. Uuden luominen koskettaa koko Mikkeliä. Samalla tuleva uusi koulurakennus mahdollistaa muita monenlaisia toimintoja lapsille, nuorille, perheille, harrastajille, järjestöille ja urheiluseuroille.

Koko koulun alue liikunta- ja urheilumahdollisuuksineen on selkeä kehittämiskohde monellekin osapuolelle. Alueen vahvuutena ovat vahvat perinteet mutta myös luonnon ja toisaalta kaupunkikeskustan välitön läheisyys.

Näillä sanoilla toivotan Urpola-seuralle aktiivisia toimintavuosia, kotiseuturakkauden ylläpitämistä ja pelotonta asennetta tästäkin eteenpäin. Pidetään yllä hyvää vuoropuhelua! Kaupunki haluaa kuunnella asukkaitaan ja mahdollistaa osallisuuden toteutumisen. Urpola on hieno paikka, mutta hienointa Urpolassa ovat ihmiset! Kiitos.